

Kellemes karácsonyi
ünnepeket kívánunk
minden olvasónknak!

Konzervatív fodrász

HARMINC ÉVE GYÓGYÍT

Harminc éves évfordulóhoz a penicillin. Három évtizede, hogy több eredménytelen kísérlet után az első emberi életet sikerült megmenteni az új gyógyszerrel. Egy fiatal új-zélandi tisztet állított talpra, akiről már mindenki lemondott. Jubileumot ünnepelt nemrég a BIOGAL, a magyar penicillingyár is, amely mind jelentősebb eredménnyel hívja fel magára a figyelmet. A gyárban húsz éve készítették el az első penicillinadagot.

MICIMACKÓ — KÉTSZER

A szegedi Minerva Színház a téli szünetben két alkalommal tart diákelőadást a Postás Művelődési Otthonban. December 29-én és 30-án délután fél 3 órai kezdettel a Micimackó című zenés mesejátékot mutatják be.

LOTTÓ- TÁJÉKOZTATÓ

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint az 51. játékhetén öt alkalommal szelvény nem érkezett. Négy találatot 182 fogadó ért el, nyereményük egyenként 24 ezer 498 forint. Három találat 11 804 fogadónak volt, nyereményük egyenként 189 forint. A két találatos szelvények száma 251 ezer 419 darab, ezekre egyenként 11 forintot fizetnek. A nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után értendők. A közölt adatok tájékoztató jellegűek.

MIRE JÓ A RENDŐRBOT

Kezdetben fogakat vertek ki vele, most majd fogak készülnek belőle! A Scotland Yard által alkalmazott régi angol rendőrbotok anyagának felhasználási módja várhatóan fordulatot vett. A londoni Fogvesztési Intézet kutatói rájöttek, hogy a nyugat-indiai fa, amelyből a bot készül, olyan szilárd, ellenálló természetes anyagot tartalmaz, amely kiválóan alkalmas „beültetett” műfogak készítésére.

EMELETES VAGONOK

A Dnyeprodzerzinszki Vagongyár megkezdte az emeletes — gépkocsik szállítást szolgáló — vagonok gyártását. A felmérés során megállapították, hogy az új személygépkocsik kétharmadát az értékesítés helyére vasúton kell szállítani. A jelenlegi négytengelyes platókocsikon mindössze három gépkocsi fér el, és ez a teherbírásnak mindössze egytizedét veszi igénybe. A gazdaságos szállítást olyan emeletes platókocsit terveztek, amely alapméreteiben nem különbözik a jelenlegiektől, mégis 17 gépkocsi szállítható rajta.

Honnan tudja?

Adolfo Celi, olasz televíziós sztár egy napon azon a vidéken járt, ahol annak idején Hannibál legyőzte a rómaiakat. Tréfálkozva fordult az egyik helybéli lakoshoz:

— Azt mesélik, hogy itt hatalmas háborúskodás folyt. Igaz lenne?

— Hát... válaszolja az ember — azt azonban tudnia kell, hogy az a nyomorult asztalos általánosan járka a feleségem után, mire végül is eltáncoltam. De ki mesélt erről magának?

NINCS ÓVODAHIÁNY SÁNDORFALVÁN

Két új óvodát adtak át az idén Sándorfalván, melyekben 194 gyereket helyeztek el. Így gyakorlatilag Sándorfalván minden óvodáskorú gyermek járhat óvodába.

GOMBATERMESZTÉS

Gombatermesztésre is berendezkedett a bajai Duna Termelőszövetkezet. Több millió forintos költséggel alakították ki a felszíni gombatermesztő telepet, ahonnan évente 8–10 vagányi gombát értékesítenek majd. Főleg a környező városok: Szeged, Kecskemét, Pécs fővárosait látják el egész éven át gombával. Az első termés a napokban került piacra.

A szív

Talán nem jó ajánlás az olvasónak, ha a riportert azzal kezdi: magam is tanakodtam, kinek érdekes ez a téma.

Valóban: kinek? A riportnak ugyanis legalább 30 szereplője lehetne, s ha meggondolom, hogy számukra ennél az újságicikknél jóval, de jóval nagyobb volt az az eset, mint ami velük történt...?

Akár egy hírből összefoglalható: Lerch József 38 éves diósgyőri műszaki ellenőr sikeres szívműtét után szépen gyógyul a szegedi sebészeti klinikán. A súlyos műtéthez 28 munkatársa önként 12 liter vért adott. Hát ennyi volna az egész. A munkatársak nem vártak köszönetet, Lerch Józsefet Szegeden senki sem ismeri.

De ami történt, úgy érzem, mégis valamennyiünkre tartozik.

I.

— Már tíz éve meg kellett volna csinálni a műtétet. Akkor kivizsgálták Pesten, megállapították, hogy szívbillentyűzavar miatt egyre romlik az egészségem, de nem vállalták a műtétet. Én erről a tíz évről nem tudok magának semmit, de semmit mondani. Tizenhat éves korom óta dolgozom, munkás voltam, ugyanabban a gyárban, Diósgyőrről. Az utóbbi néhány évben műszaki ellenőr lettem, semmilyen nehéz fizikai munkát nem kellett végezni. De már a legkisebb dombra is alig tudtam szuszogás nélkül felmenni. Két nagy gyerekem van, és talán igen szokványosan hangzik: jó néhány-szor nagyon el voltam keseredve, párszor már elbúcsúztam az élettől. Az a tudat örült, hogy énrajtam talán segíteni sem tudnak. Tavaly

télen — mert kit érhet ilyen baj? — vírusos influenzát kaptam, s a kivizsgáláskor azt mondták a miskolci Szentpéteri kapui kórházban, hogy jöjjenek a szegedi klinikára, itt biztosan megoperálnak.

A műtétet vállalták.

2.

— Úgy néztek rám, mint a csendes hibbantra, amikor örömmel újságoltam munkatársaimnak: megoperálják a szívemet. Magam is tudom, hogy nem gyerekjáték, de én már annak is örültem, hogy egyáltalán elvállalták. Beszélgettünk, hogy egy szívműtéthez tíz-tizenkét liter vére van szükség. Közvetlen munkatársaim, a 3-as számú telep munkásai felajánlották, hogy vérükkel segítenek, de aztán kiderült, hogy 0—pozitív vércsoportom van és ők kevesen lettek volna, de az üzemi vöröskereszttitkár csak összehozta az embereket, bár én mondtam, dehogy is ragaszkodik a klinika ahhoz, hogy Diósgyőrből jöjjenek vérédek. De azt mondták, szívesen vállalják.

Jó beszédű, jó humorú ember Lerch József. Szobatársait is szívesen szóval tartja, s még a nem éppen hétköznapi témáról is úgy mesél, mintha valami vicces dolgot adna elő. De meg-megcsuklik a hangja, amikor elmondja, hogy egy nappal a műtét előtt a vállalat autóbúszán 28 vérédek eljött Szegedre, a vállalat biztosított szállást, étkezést és két nap fizetett szabadságot. Ne nevessem ki, az volt az érzésem: hogy mivel érdemlem én meg, aki csak egy vagyok a tízezer dolgozó közül a gyárban?

Egy nappal a műtét előtt... A vérédek közül harman mindenképpen találkozni szerettek volna velem. „Tudom, így utólag már nem lesz harag belőle, megmondhatom: én bizony azt kértem, ne engedjék be

őket. Mert amikor először leült velem szemben, tudja, oda, a szemközti üres ágyra a tanár úr, és kezdte mondani, hogy a leromlott egészségi állapotom miatt... és hogy mennyire szükséges... meg ilyeneket, én bizony belevágtam szavaiba és megkérdeztem: azt tessék mondani, elvállalja-e, tanár úr? Operálnak-e vagy nem? Mert én attól félek, hogy nem lesz műtét. Igen ám, de az utolsó nap mégis csak afféle búcsúzkodás volt. Olyankor már észbe jut az embernek, hogy kikerül-e még a műtétből? És hát túl voltam már a nehéz búcsún, elkészöntem műtét előtt a családtól. Aztán bejöttek mégis a vérédek is, én ha hiszi, ha nem, csaknem nekem kellett őket vigasztalni, hogy: hát belekotorásznak egy kicsit az ember szívébe, aztán kész...”

3.

Most már ezen is lehet nevetni. Most már be lehet vallani, hogy az utolsó napja olyan volt, akár az elítéltné, na, hogy is fejezzem ki: „végrehajtás előtt”. Aztán meg olyan rohamosan gyógyult, már azt számolgatta, vajon karácsonyra hazamehet-e, családja körében lehet-e? Eppen most hozott a nővér több mint 30 szegedi képeslapot. A szegedi vérédekkel ugyan megköszöntem már a szinte megköszönhetetlen áldozatot, de mégis úgy érzem, ő is megpróbálja szavakba foglalni hálaátérését. Nem tudom, mi kerül majd a képeslapokra. Magam is nehezen tudnám megfogalmazni. Hát még ő, aki megjárta ezt a kimondhatatlan mélységet, s valójában most csúszdik arra, milyen győzelme ez az embérségnek és az orvostudomány-nak.

Azt hiszem, szinte mindegy, mi kerül azokra a lapokra. Értetni fogja, aki kapja.

Sz. M.

OLVASÓINKHOZ!

Lapunk legközelebbi száma az ünnepek után, december 23-án, csütörtökön reggel a szokásos időben jelenik meg ismét.

VELENCEI-TAVI PROGRAM

Már a velencei-tavi nyári kulturális programján gondolkodnak Székesfehérvárott a Velencei-tavi Intéző Bizottság munkatársai, az idegenforgalmi hivatal képviselői, a KISZ-esek és a népművelők. A minap tanácskozást tartottak a Fejér megyei Művelődési Központban, s elhatározták, hogy a fiataloknak nívósabb beatkoncerteket, könnyűzenei hangversenyeket rendeznek. Jövőre Agárd, Gárdonyi és Velence után az északi parton új községeket kapcsolnak be a programba.

VARRODA KISTELEKEN

A Fővárosi Kézműipari Vállalat Kisteleken új, 120 munkahelyes varrodát építtetett, mely hamarosan megkezdte működését, s már jövőre is fontos szerepet kap a kisteleki asszonyok foglalkoztatásában. A tervek szerint 1975-ig továbbfejlesztik az üzemet, akkor már 400 asszonynak és leánynak tudnak munkát biztosítani.

EGYEDÜLÁLLÓ JELZÓTÁBLA

Svájcban a világon egyedülálló útjelző táblákat állították fel: vörös háromszög közepében egy béka látható. Ilyen útjelző táblákat helyeztek el például a Zürich közelében levő egyes falvakban, ahol a békák valóságosan elárasztják az utakat.

A SZÖVETKEZETI KÖTŐ- ÉS HURKOLÓIPAR REKONSTRUKCIÓJA

A szövetségi kötő- és hurkolóipar rekonstrukciójára csaknem 160 millió forintot fordítanak. A fejlesztéstől azt várják, hogy 1975 végére az érintett szövetkezetek termelésének értéke meghaladja a 665 millió forintot. Ez 1970-hez képest 508 tonna kötött- és hurkolóipar-többletet jelent, s ezzel egyidejűleg tovább szélesedik a választék, javul a minőség is.

SIKERES ŐT

Hat hét alatt elérte célját tizenegy szovjet gyalogló: át-szelték szovjet Közép-Ázsiában a Kizil-Kum és a Karakum sivatagot. Az 1600 kilométert gyorsabban tették meg, mint az ivóvizet és a csomagokat szállító tevék. Az expedíció minden tagja kitűnő egészséggel érkezett, s tervezik, hogy megismétlik vállalkozásukat — tevék nélkül. Úgy vélik, az útközben talált mély kutak elegendő ivóvizet szolgáltatnak.

A MŰANYAG ÉS A KÖZÉRZET

Ausztriában méréseket végeztek, amelyek azt mutatják, hogy azokban a helyiségekben, ahol műanyagbútorok vannak, a levegőben levő elektromosság (az úgynevezett térbeli elektromos töltés) 40–70 százalékkal nagyobb, mint a hagyományos bútorkal berendezett helyiségekben. A szintetikus anyagokból készült függönyök és szőnyegek sok esetben károsan hatnak az emberek közérzetére. A napsgarok az ilyen függönyökön „vándorló elektromos tereket” hoznak létre; s bár az ilyen elektromos terek élet-tartama legfeljebb 30 perc, mégis éppen keletkezésük és eltűnésük ritmusa idegesíti a szobában tartózkodó embereket, akik természetesen maguk sem tudják, hogy tulajdonképpen mi a bajuk.

TŰZ

A MELLEKÉPÜLETEKBE

Péntekről szombatira virradó éjszaka tűz keletkezett a Petőfi Sándor sugárút 86. számú teleken. Egy kis melléképületben gyulladt ki a berendezés. A vizsgálat eddigi megállapítása szerint valószínűleg az égve hagyott olajkályha miatt. A tűzoltókat a környék lakói értesítették — mert a melléképület tulajdonosa nem tartózkodott otthon. A kár több ezer forint. Szombaton, tegnap reggel a Fürst Sándor utca 26. szám alól jelentettek tüzet, ahol szintén a melléképület gyulladt ki. Itt azonban a tűzoltók megérkezéséig sikerült elfojtani a lángokat.

ÚJ ÖTVEN PENNYIS

Nagy-Britannia 1973. január 1-én új 50 pennys pénzérmék kibocsátásával ünnepeli közös piaci tagságát.

Ünnepi kiszolgálás

— Az az úr csak három óra vár, én tegnap óta!

Petőfi-hanglemez

Címlemezén Petőfi-fotóval, Illyés Gyula, Lengyel József és mások írása Petőfiről. Huszonhét szemelvényből álló lemez a felvételen, amelyet Hungaroton új kiadása — leginkább hanglemez-oratóriumnak nevezhetnénk. Az előadók: Sinkovits Imre, Básti Lajos, Major Tamás, Bessenyei Ferenc, Sztankay István, Szirtes Ádám, Sinkó László és Óze Lajos. A lemezek is megszólalnak a mezt Lukácsy Sándor szerkesztésében. Hallható a lemezen Arany János levele, zője Marton Endre.

Vizek szeszélyei

Rangos helyre került a lat történet: a Tisza szegedi vízgyűjtő krónikáiban az medrében levő víz többsége 1972-es hidrológiai esztendő a Marosból származott, csu-az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság területén egyetlen esztendő alatt annyi meglepetés történt, mint máskor egy évtized alatt. Tavasszal elmaradt a zöldár, amely öt-hat méteres vízszintet szokott tartani a Tisza szegedi mederszakaszán. Októberben váratlan forduló

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi Bizottságának napilapja. — Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 8, vasárnap 12 oldalon. — Főszerkesztő: F. Nagy István. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Telefon: 13-535, 13-903. — Felírók: Kovács László. — A lapot nyomja: Szegedi Nyomda, Szeged, Bajcsy-Zsilinszky utca 28. sz. — Index: 29 053. — Előfizetési díj egy hónapra 20 forint.